

ZÁPIS O PRVNÍ VÁLCE ANEB VOJENSKÁ ANABÁZE JAKUBA PLACHÉHO

I. ČÁST

Před časem se na Městské muzeum a galerii Dačice obrátil pan Petr Baštář a daroval dačickému muzeu osobní dokumenty a jiné archiválie po svém dědečkovi panu Jakubu Plachém z Bílkova. Při procházení listin jsme narazili na sešit se zápisky, které pojednávají o jeho životě během 1. světové války. Toto autentické svědectví začal psát s jistým časovým odstupem, a to dne 6. března 1969. Děkuji touto cestou panu Baštářovi za poskytnutí těchto materiálů a rovněž za možnost příběh zveřejnit.

V neděli 26. července 1914 byl odpoledne svěcen kříž na Čihadlech, který věnoval František Novák z Dobrohoště č. 3. Při promluvě seznámil dp. Farář A. Pospíšil, že již je vyhlášena částečná mobilisace. Očekávali jsme, kdy také k nám se vyhláška o mobilisaci dostane. Až v pátek 31. července dojeli dva četníci na kolech a již večer vzbudili zvoníka Jana Pykala, aby zazvonil. Starosta Novák Petr č. 10 ihned dle vyhlášky odeslal do Dobrohoště zprávu, podle které byli zapsáni evidenční koně. Již ráno 1. srpna byli na cestě dva koně – od Plachého č. 23 a Plachého č. 28. Když jsme s bratrem přišli domů a vzbudili rodiče, otec povídá: „ to je ta starost o nás. Kdo tedy bude dělat“?

Šlo nás v sobotu ze vsi na vojnu 38. Nejstarší byl Matějů Jan č. 52. Podle vyhlášky byl nejstarší ročník 38 let. V sobotu odpoledne jsme šli na dráhu do Dačic. Šlo nás po zahradách na stráni 22 najednou. Když jsme se ohlíželi zpět ke vsi, dal jsem otázku – kdo se chce vrátit? Ovšem že všichni a taky jsme se všichni vrátili. Poslední v roce 1920 – legionáři Plachý Josef, Bureš Jan a Plachý Jakub. Z Dačic jsme jeli k Telči posledním vlakem. Když jsme dojeli do Telče, usazovali jsme se ve vagonech a jen dosti velkou nevělí jsme byli ponecháni ve vlaku, který ráno ve 4 hodiny jel k Jihlavě. Tam jsme přijeli před sedmou a do kasáren se od vlaku netrhala cesta, jak bylo stále plno.

V kasárnách bylo ovšem plno, kotýlky a káva i chleba byly nachystány. V Landverských kasárnách jsme obsadili dvě světnice – z Hříšice, Malého Pěčina a Bílkova. Učitel Šimek z Hříšice, Hotař z M. Pěčina a já jsme sháněli novinky. Bylo všady plno a nejvíce v kantýně. Také někteří jeli ještě domů, a když bylo na dráze přísněji, šli domů i pěšky. Zpět to šlo dobře po dráze. Naše vesnice dostala mundur až ve čtvrtek. U menáže první dny žádný rozdíl, kdo přišel, dostal. Až v sobotu podle munduru. Za některými měli přijet v neděli příbuzní, tak jsme sehnali na pátek a sobotu ráno službu, aby byla neděle volná. Všiml jsem si vojáka – Němce – který celý den hodně dělal, nakládal mundur do vozu, jež se vozil ke kumpačkám, které byly v hospodách jako mobilizačních místech. V pondělí jsem přišel do praporní kanceláře a ten příčinlivý voják se tam držel koštěte a byl ulit. V pondělí pak byla celá skupina rezervy vyvedena na excirák a tam nás četli, kolik z nás ještě potřebují do pole. Kdo by chtěl k určité kumpanii, aby se přihlásil dobrovolně. Já jsem chtěl k 8. kumpanii, kde byl Křížek Tomáš, Staněk Karel a z Nových Dvorů v prvním čtyřstupu Žahourek František z č. 64 jako kaprál. Tak jsem se přihlásil dobrovolně a byl jsem zařazen.

Další část autentických zápisků si budete moci přečíst v dalším vydání Dačického zpravodaje nebo na webových stránkách Městského muzea a galerie v Dačicích v záložce Články.

Mgr. Martin Rychlík